

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Cf. regulamentului de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 500 Lei

Pe 6 luni . . . 280 Lei

Pentru străinătate 1000 Lei

Foale bisericicească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Singura apărare...

Moartea ne pândește din toate părțile: de pe uscat, de pe ape, și mai ales din văzduh. Dintre toate durerile și necazurile câte s'au năpustit peste noi în vremea din urmă, de sigur aceasta este primejdia cea mai grea, cea mai înspăimântătoare: nesiguranța vieții. Fiindcă o clipă fatală și neașteptată poate decide nu numai asupra rostului tău din această lume, ci asupra întregii tale veșnicii!

E bine deci să ne păzim. Trebuie să luăm toate măsurile de prevedere câte ne stau în putință și să urmăm poruncile apărării pasive. Orice-am face însă, siguranță nu avem nicăiri. Singura certitudine rămâne Dumnezeu, în mâna căruia ne găsim pretutindeni și la judecata căruia putem fi chemați în fiecare clipă. De aceea singura apărare adevărată și deplin liniștitoare va fi pentru fiecare: inima curată, sufletul împăcat cu Dumnezeu.

Preoții au marea datorie de a se îngriji, acum mai mult decât în vremuri liniștite, de asigurarea mântuirii credincioșilor. Vor desfășura deci acum zel excepțional, dupăcum excepționale sunt și vremile. — Ceasul durerilor e și ceasul suflării Spiritului. Să folosescă deci bine răgazul nesigur cât ni-l va mai acorda Cel de sus. Conștiințele sunt acum sguduite în adâncurile lor, sufletele strigă în taină către Domnul: totuși, în teribila învălmășală, foarte mulți se pierd cu spaimele și grijile acestei lumi, uitând buna rânduială ce trebuie s'o pună înainte de toate în conștiința lor.

Preotul trebuie să se îngrijească de toți, el fiind răspunzător în fața lui Dumnezeu de fiecare suflet ce i-s'a încredințat. Confesionalul să fie deacum în permanentă funcțiune. — Apoi, să nu întârzie a-i învăța și obișnuil pe credincioși cu doșteptarea părerii de rău perfecte, a contrițiunii care are puterea divină de a ierla păcatele și fără mărturisire. Această adevărată „cheie a ra-iului“ trebuie s'o aibă la sine și s'o știe întrebuința în orice împrejurare fiecare fiu al Bisericii. — Prilejuri de învățătură trebuie să fie nu numai predicile din Dumineci și sârbători. Acum bisericile trebuie să fie mereu deschise, și la toate ocaziile potrivite să se facă slujbe și rugăciuni în comun. De acum rugăciunea la altar să nu mai înceteze. Exemplul catedralei din Blaj, unde în fiecare seară se face litie euharistică pentru pace, cu participația neobișnuit de mare a credincioșilor, se poate urma și în alte părți.

Numai omul cu conștiința împăcată și gata în orice clipă de plecarea cea mare spre lăcașurile Tatălui, va putea înfrunța senin năprazna ce ne învăluie, rămânând statornic la postul și datorii sa, așa cum cer poruncile lui Dumnezeu și interesele neamului.

Destinul nostru izvor de optimism...

de prof. Alexandru Todea

Fiecărui neam, Dumnezeu i a hărăzit un destin. Iar, pentru îndeplinirea lui altă cale nu există decât cea urmată de Hristos, exemplarul vieții noastre, care încă și-a avut misiunea sa: misiunea de a mântui neamul omenesc din robia păcatului. Considerat destinul acesta, patimile Domnului, după cum spune Sf. Toma, au fost necesare; a) din partea noastră, ca prin răstignirea lui să ne dobândim mântuirea: „se cade a se înălța Fiul omului, ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viața veșnică“; b) din partea lui Hristos însuși, ca prin umilința patimilor să ajungă la gloria înălțării: „au nu se cădea să pătimească Hristos acestea și să între întru mărirea sa?“ (Lc. 24, 25—6); c) din partea lui Dumnezeu-Tatăl, ca prin moartea și învierea lui Dumnezeu-Fiul să-și vadă îndeplinit decretul promulgat în Vechiul Testament: „se cade a se împlini toate cele scrise în legea lui Moisi și în proroci și psalmi despre mine: așa trebuia să pătimească Hristos, și să învieze din morți a treia zi“ (Lc. 24, 44—6) (Summa Theologica, III. Q. 46 a. 1).

Totuși, mulți n'au înțeles acest lucru. Nici chiar cei mai apropiați ai săi. Să ne mirăm, atunci, de faptul că noi, străbătând aceleași urme, nu înțelegem uneori nimic din dramaticele și istoricele momente pe cari le trăim și prin care trecem?

Noi încă ne avem destinul nostru, despre care cu altă ocazie, tot în coloanele acestui ziar scriam: „Prima noastră chemare, prin urmare, va fi, ca fluidul divin să se reverse peste sufletele românilor de pretutindena; a doua, asemenea celei dintâi, ca prin opera noastră, popoarele slave cari azi săugerează sub urgia comunismului satanic, să se reintoarcă la acelaș balsam de viață suprafierească, la acelaș Părinte, la aceleași adevăruri, la același Dumnezeu“.

Ca să ne putem îndeplini acest destin, Dumnezeu-Tatăl ne vrea cât mai mai asemenea Fiului Său, ne vrea să suferim, să murim cu El, ca astfel să înviem și să fim biruitori.

Vrea Providența, mai departe, ca să scriem cu sângele nostru principiile noastre de muncă și de apostolat.

Dorește Cel de sus, să respirăm aerul lumii misionare și apostolice din primele veacuri, să ne înfrățim cu sf. Pavel și să fim mândri de chemarea noastră.

Spre acest scop, a fost și e necesar să retrăim din plin ideile cărților sfinte, mai ales cele petrecute în legătură cu patimile și cu învierea Domnului.

Și de fapt Evanghelia, cu toate nuanțele ei, pare că a devenit pur românească. Înregistrările autorilor sacri de acum două mii de ani conțin fapte și întâmplări pe cari le-am trăit și le trăim cu toții. Așa:

1. Ucenicii cari mergeau spre Emaus, vorbeau între sine de toate întâmplările acestea (Lc. 24, 14). Vorbeau despre suferințele, moartea și înmormântarea Domnului, erau triști, pesimiști pierzându-și orice speranță care pentru ei nu mai era decât un trecut nerealizat: „iară noi nădăduiam“.

Cam aceeași stare sufletească ne-a cuprins și pe noi în ziua învierii... vorbeam de cele întâmplate cu bombardamentele, cu alarmele aeriene, cu distrugerea capitalei... deși nădăduiam...

Și în inimile acelor cari nu puteau să înțeleagă rostul acestor întâmplări înfiorătoare, o noapte întunecoasă, s'a coborât. Dar, din înălțimea celui care cu înțelepciune toate le conduce, o tainică șoaptă cerească, ca și oarecând ucenicilor spre Emaus, un început de lumină a produs: o nepricepuților, au nu se cădea să pătimească neamul acesta, ca astfel purificat prin suferință să între în hotarele sale sfinte și să-și îndeplinească destinul...?

Și o luptă teribilă s'a dat în intimitățile sufletelor noastre. Să ne lăsăm conduși de tainica șoaptă cerească, ori robiți de durere, să ne lăsăm pradă pesimismului? Să privim numai Vinerea patimilor, uitând cu totul de corelativul ei: Dumineca învierii? Orice s'a petrecut în inima noastră, adevărul și optimismul au învins: „radio“-ul nostru, o săptămână întreagă a compătimit pe Cel care a suferit, a murit, a înviat și a devenit pentru noi lumină; tinerii noștri, mamele noastre, preoțimea și bătrânii satelor și a orașelor, ingenunchin din fața Răstignitului ca și în fața Celui înviat din morți, considerând bezna întunerecului ce a cuprins pământul sfânt al țării noastre, lovit de durere în suspinuri de rugăciuni, a strigat: „rămâi cu noi, Doamne, căci către seară este, și s'a plecat ziua“ (Lc. 24, 29).

2. Și ziceau între sine: „Cine va răsturna nouă peatra de pe ușa mormântului?... și intrând în mormânt... s'au spăimântat“ (Mc. 16, 3—5). Pentru mulți dintre frații noștri, adăposturile, în săptămâna patimilor și în ziua de Paști au devenit adevărate morminte, din care unii n'au mai ieșit, iar cei cari am scăpat, am continuat să vorbim despre haosul în care trăim. Ne-am dat seama că greutatea ce ne apasă sunt ca piatra de pe ușa mormântului sfânt, iar puterile noastre sunt ca ale femeilor purtătoare de mir. Deci, cine

ne va salva? Cine va răsturna piatra infernală de pe teritorul nostru? Omeneste vorbind, nu se poate da un răspuns precis și categoric. Dar, dincolo de zare sunt rezerve, care la timpul său, fără să ne dăm seama, vor intra în joc, și vor spulbera toate unelțile vrășmașe. Să sosească numai timpul stabilit de Dumnezeu.

Dacă femeile ar fi mers la mormânt Sâmbăta dimineața, la amiazi ori seara, ar fi găsit mormântul închis, pentru că nu sosise momentul răsturnării pietrei. În ziua următoare însă, în ciuda tuturor opozițiilor lumesti, ingerul Domnului a răsturnat piatra și Isus a înviat cu mărire.

Așa și noi. Nu vedem încă posibilitatea răsturnării dușmanilor noștri. Veni-va însă ziua când vom vedea cu ochii prăbușirea forțelor diavolești și minunea resurecției poporului nostru.

În Faptele Apostolilor este o scenă foarte semnificativă. Petru era păzit în temniță, însă biserica făcea rugăciune neîncetată la Dumnezeu pentru el. Iară când voia să-l scoată Irod, în noaptea aceea Petru era dormind între doi ostași, legat cu două lanțuri, și păzitorii înaintea ușii păzeau temnița. Și iată ingerul Domnului a venit, și lumina a strălucit în casă; și lovind în coaste pe Petru, l-a deșteptat, zicând: scoală de grabă. Și au căzut lanțurile de pe mâinile lui. Însă Petru a zis: „acum știm cu adevărat, că a trimis Domnul pe ingerul său, și m'a scos din mâna lui Irod și din toată așteptarea poporului iudeesc“ (12, 5-11).

Iată icoana neamului nostru! E legat ca și Petru în lanțuri; la timpul stabilit, însă, trimite-ne-va Domnul pe ingerul său și va scutura lanțurile și ne vom bucura de libertatea hărăzită din partea Celui de sus.

3. Petru, după lăpădare nu mai vedea posibilitatea de a intra în grația Mântuitorului. Totuși, în schimbul lăpădării și a buimăcelii din noaptea sfântă, lui Hristos i-a ajuns o întreită declarație că Petru îl iubește mai mult decât ceilalți.

Noi încă am păcătuit; am avut slăbiciunile și ticăloșiile noastre... le-am plătit

însă de trei ori: cedarea din 1940, războiul pe care-l ducem și bombardamentele zilelor noastre. După care trebuie să ni se facă dreptate. Și ni se va face, dacă la întrebarea ce ne va pune-o și nouă Mântuitorul, vom putea să răspundem „tu știi că te iubim“. Căci în momentul când vom putea spune Mântuitorului că-l iubim mai mult decât dușmanii noștri, El ne va pune în posesiunea tuturor provinciilor cari fac parte din stânca eternității neamului românesc.

Iar celor cari ne-ar obiecționa, că și alții au suferit și deci s'ar putea aștepta la acelaș favor, le răspundem, că deodată cu Isus au fost răstigniți și doi tâlhari, cari au îndurat aceleași chinuri. Totuși numai unul s'a mântuit, numai unul a fost favorizat: cel care în spasmul durerilor s'a unit cu judecătorul de pe tribunalul crucii — și care fiind de partea lui Isus a fost achitat, pe când inșultătorul dela stânga a fost condamnat. — Spectacol la care vom mai asista.

Considerând, deci, misterul suferinței și al învierii, pătrunși de cel mai curat, nobil și cald optimism, așteptăm ziua când neamul nostru „va intrupa în strigăt de chemare cuvântul sfânt ce azi adăpostește, în licăriri de tainice altare, biserica nădăduirii noastre. Și strigătul într'aripat va crește, prin plaiuri largi, prin munți purtând cuvântul și va trezi din somnul lui pământul, rumeni-va zările albastre. — Atunci, în ziua mare a învierii, acești ostași cu fețe ofilite, cu zâmbet mort, cu suflete trudite, cei întineriți de suflul primăverii s'or ridica, ei cari au fost străjerii omorului și-ai morții și-ai durerii, cu brațul greu de greul răsplătirii. Toată țărâna gliei desrobite și morții toți și adâncurile firii vor prăznui, din pacea lor urniți, înfricoșata clipă a premenirii, când suflet nou primește intrupare și'n strălucirea razelor de soare, el hărăzește vremii îmbătrânite, vesmântul nou, de nouă sărbătoare“ (Oct. Goga).

Pentru frații napăstuiți. Ultimul număr al „Sionului Românesc“, oficiosul eparhiei Lugojului, se deschide cu un călduros și părintesc cuvânt al P. S. Ioan, care îndeamnă

pe preoții și credincioșii eparhiei sale să se unească și să ajute cu largă dragoste creștinii nească pe frații napăstuiți, pe cari urgia vremilor i-a risipit în părțile de țară rămase încă în relativă siguranță. Reținem:

„Niciodată nu am simțit așa, ca în zilele noastre, ce înseamnă patimile și cum sufletul omenesc oftează după izbăvire! În zilele grele, prin cari trecem, Patimile și moartea Domnului, apoi luminata Înviere, ne sunt singura lumină și întărire!...“

E momentul, să ne gândim la toate acestea, acum când bunul Dumnezeu ne-a dat suferințe în măsură mai mare decât altă dată!

Fără a nesocoti jertfa fiecăruia dintre voi, Vă îndemnăm, frați preoți și iubiți credincioși ai diecezei române unite a Lugojului, să priviți jalea și durerea acelora dintre frații neamului, pe cari urgia vremii i-a lovit mai aspru decât pe noi, — să aveți înțelegeri pentru cei ce, părăsindu-și căminurile și toată averea, au fost nevoiți să-și caute refugiu între noi. Înțelegeți suferința lor, primiți-i cu dragoste, ajutați-i cu ce puteți. Adăpostiți-i, mângâiați-i, săvârșiți toate faptele milei creștinești!

Aceasta V-o cerem, nu Noi, V-o cere Fiul lui Dumnezeu, care s'a răstignit pentru noi pe sfânta Cruce, — El care a spus, că din aceea vom fi judecați, cum am făcut faptele milei creștinești! El care nu lasă nerăsplătit nici măcar un pahar de apă, El ne va da nouă toată răsplata, va da izbănda asupra suferințelor, va da învierea noastră, a Neamului și a Țării! — Numai conștiința datoriei împlinite ne dă deplina bucurie a Învierii!“

Ziua misionară a bolnavilor

Opera cea mai gigantică a Bisericii Catolice, Misiunile își desfășoară activitatea mântuitoare, pe tot atâtea fronturi, câte stațiuni misionare numără și dacă are nevoie de mijloace materiale, pentru a se menține, ea nu prosperează decât sub ploaia harului ceresc. „Rugați pe Domnul secerișului“ (Luc.

FOIȚA „UNIRII“

Mângăiere în lacrimi

de Wolfgang Goethe¹⁾

— Ce stai mâhnit și amuțit,
Când veseli toți te cheamă?
Pe ochi se vede lămurit:
Ai plâns de bunăseamă.

— Și dacă singur plâng tăcut,
Durerea mea-'i de vină,
Dar lacrimi curg așa plăcut
Și sufletul mi-alină!

— Te 'mbie soțul la băut,
In cercul nostru vino;
Și orișice vei fi pierdut,
Durerea ta alin'o.

— Voi, beți, petreceți, lărmuiți,
Nu știți ce mult mă doare;
Oh nu, eu n'am pierdut nimic,
Deși lipsit mi-s tare.

— Sai plin de-avânt și fil bărbat,
Ești tânăr și-al în tine

1) Din volumul: Poeme Străine, antice și moderne, trad. de G. Murnu (vezi rubrica „Cărți și Reviste“). (N. R.)

Deajuns puteri de-apropiat
Și-acum doritul bine.

— Ah nu! Eu să-l ajung nu pot,
C'asa departe-'mi pare;
Străluce mândru sus de tot
Ca steaua cea din zare.

— Dar doruri pentru stele nu-s,
Te bucuri de lumină,
Și te desfeți privind-o sus
În noaptea cea senină.

— De mult stau beat privind-o sus
Cu ziua care vine;
Lăsați-mi noaptea să stau dus,
Să mistuiu plânsu'n mine.

Păr. Ștefan Roșianu, duhovnic al Seminarului din Blaj

Lectura, zic, care se făcea și mai înainte în Seminar, a fost reglementată de duhovnicul Roșianu, ca să urmeze porunca Domnului: Mânâncă cartea aceasta și mergând vorbește fiilor mei (Ezechiel 3, 1). Experianse că sunt destui preoți cari au ieșit din Seminar și nu au citit, nu mai de multe ori, ci niciodată, întreagă Sf. Scriptură. Foarte mulți nu au citit și nu au de unde citi Testamentul vechi, care cuprinde îndrumările cele mai necesare pen-

tru viața omenească, care este temelie Testamentului Nou.

Seminarul este locul unde clericii trebuie să „mânânce“ Sf. Scriptură, adevărată să o cetească, să o adâncească, să o învețe conform poruncii Domnului: Ia aminte la citire (I. Tim. 4, 13). Sf. Atanasie socotește că e atât de trebuincioasă lectura pie aceluia care începe să umble pe căile Domnului, deci clericilor, încât în o cuvântare spune: Nu veți vedea nicăieri pe o persoană dedată cu slujba lui Dumnezeu, fără să îi placă și cetirea. Ea nu se poate nici înbrătoșă, nici părăsi, fără a avea folos sau pagubă.

Chiar rugăciunile de dimineața și seara a rânduit Păr. Roșianu să se facă în capela. În fața Domnului. Aici numai poate fi cu luare aminte cât mai mare. A urmat pe David care zicea: Dimineața voi sta înaintea Ta și mă vei vedea și vei auzi glasul meu (Ps. 5, 3). Tot numai în capela se pot face meditațiile, zise și rugăciuni mentale, prin care deprindem cele 3 mari puteri ale sufletului: memoria, mintea și voința. Mă voi ruga cu spiritul, dar mă voi ruga și cu mintea. Voi cânta cu spiritul, dar voi cânta și cu mintea (I Cor 14, 15), a zis Apostolul și a rânduit și duh. Roșianu clericilor să mediteze și i-a învățat cum să mediteze. Să lucreze cu memoria având mereu înaintea ochilor lucrul sau taina care formează subiectul meditației, mintea să cerceteze și privească lucrurile cari

10, 2) a fost cuvântul de ordine, lăsat de Domnul Hristos apostolilor și urmașilor lor, cari au socotit totdeauna rugăciunea ca o îndeletnicire eminentă apostolică: *Noi vom sta de rugăciune...* (Fap. 6, 4). Biserica la rândul său și-a luat în serios datoria de a se ruga pentru propagarea credinței, și rugăciunile stăruitoare ale ei au pus la dispoziția misiunilor comori nebănuite de vrednicii și de haruri. Da, lăcașurile sfinte se schimbă în adevărate lagăre de închinători. În fața altarelor, în catedralele splendide și în cele mai umilite bisericuțe de lemn, se pleacă sute de milioane de frunți și tot atâtea guri murmură rugăciuni de implorare. Postul și mortificațiunile de tot felul au fost și sunt puse și azi în slujba credinței.

Trebuia însă pusă în slujba misiunilor și cea mai puternică armă a Bisericii: *suferința*. Trebuiau înșiruiți în liniile de bătaie acei creștini cari, făcuți părtași ca și Hristos de păharul amărăciunilor, să mântuiască și ei cu Dânsul sufletele.

A fost un gând venit de sus, al Fericitului Părinte, de sfântă amintire, Pius XI lea. El cel dintâiu, acum zece ani în urmă, a făcut un apel la aceste membre nobile ale trupului mistic al lui Hristos, cerându-le ca să ofere lui Dumnezeu: suferințele, amărăciunile, sărăcia și neputințele lor pentru misiuni. S'a ales pentru acest scop și o zi anumită. De sigur că bolnavii pot face această ofertă oricând, însă în dorul de a li-se da și or un termen de întâlnire, cum li-se da celor sănătoși în ziua misionară, — Dumineca penultimă din Octomvrie — s'a stabilit ca *ziua misionară a bolnavilor* să fie *Dumineca Rusaliilor*. O zi mai potrivită nici că se putea alege. Rusaliile au fost doar întâia biruință misionară a Bisericii, și i-a adus 5000 de suflete.

Odată semnalul dat, s'a pornit munca pentru organizarea acestei zile. Trebuiau înștiințați bolnavii, trebuiau instruiți și pregătiți la menirea cea nouă ce li-se arăta de Vicarul lui Hristos pe pământ, în Biserică. Această trudă însă s'a depus cu folos pretutindeni. S'a făcut lumină dumnezească în minți și

s'a aprins foc ceresc în inimi. Bolnavii cari tânjeau descurajați poate în paturile lor, căci se vedeau o povară pentru familie, pentru societate și așteptau moartea ca să libereze pe cei din jurul lor de griji și de cheltueli, s'au găsit deodată chemați a da cel mai prețios ajutor misiunilor, s'au văzut încadrați atât de frumos între membrii cei mai activi ai Bisericii și au simțit fiorii unei fericiri ne mai gustate, căci atunci când lumea nerăbdătoare de azi caută să se elibereze de dânsii, Biserica îi îmbrățișează, credința îi încotește necesari pentru isbânda supremă și le cere obolul chinurilor lor ucigătoare de trupuri spre zidirea de viață sufletească a sârmanilor păgâni.

Să mai spunem că Ziua Misionară a bolnavilor a avut chiar dela început un rezultat strălucit? E de prisos. Ajunge să amintim că anul trecut, numai în Italia 80.000 de bolnavi au luat parte la ziua misionară, în Dumineca Rusaliilor. Unii în spitale, alții în sanatorii, alții în casele lor, mulți au cerut chiar să fie duși în biserică, și foarte multe biserici s'au umplut de târgi, de paturi, de brancarde, de cărucioare, pe care zăceau, ca tot atâția Hristoși răstigniți, bolnavii mărturisii și cuminecați și cari, fie în timpul sfintei Liturghii, fie la Binecuvântarea euharistică au rostit rugăciunea de oferingă în mijlocul unei emoții de fericire de nedescris, chiar pentru cei sănătoși cari îi întovărășeau.

La noi nu se cunoaște încă Ziua Misionară a bolnavilor. Dar cum s'a introdus ziua misionară din luna Octomvrie, ușor se va putea organiza și aceasta. Preoții înscrși în Uniunea Misionară a Clerului, cu atâta avânt, își vor lua de sigur însărcinarea aceasta cu bucurie, gândindu-se la folosul cel mare ce-l pot da misiunilor prin organizarea acelei zile în parohiile lor. Pentru aceasta vor vizita din vreme bolnavii, le vor spune despre ce este vorba, îi vor sfătui să se mărturisească și să se cuminece în ajun sau în ziua de Rusali și apoi îi vor învăța cum să ofere suferințele lor. Preoții din spitale pot face aceasta și mai ușor, în cadrul unei frumoase ceremonii în inșeși saloanele spitalelor. Ceremonia să

fie scurtă, însă plină de elan sufletesc. În parohiile mari unde sunt bolnavi, infirmi și bătrâni neputincioși mai mulți, s'ar putea aduna chiar în biserică, în după amiaza acelei zile și aci, în cadrul unei slujbe pe care o vor crede mai ducătoare la scop, să se reciteze rugăciunea de ofertă. Acestea rămân simple sugestii, căci suntem de părerea, că fiecare paroh e liber să aleagă mijlocul cel mai potrivit spre a ajunge ca ziua misionară a bolnavilor să aibă cea mai bună reușită.

Drept încheiere mai amintim, că organizarea zilei misionare a bolnavilor e o datorință a Bisericii, pentru a veni în ajutorul misiunilor cu noue comori sufletești. Preoții înscrși în Uniunea Misionară a Clerului nu pot rămânea indiferenți la aceasta. Dacă ne gândim apoi că misiunile trec acum printr'o criză foarte grea din pricina războiului deslăntuit cu atâta furie și care împiedecă strângerea pomenilor, înțelegem și mai bine că misionarilor le trebuie har și mai mult, pentru a duce lupta credinței. Astfel organizarea zilei misionare a bolnavilor e o curată datorie frățească pentru orice preot, dar mai ales pentru cei înscrși în Uniunea Misionară a Clerului român unit.

† P. Ion Gârleanu

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Clujului a făcut mai nou următoarele numiri: *Mihail Someșanu* din Șieu-Cristur la Șoimuș; nouhirotoniții: *Petru Rusu* la Sângeorzul de Meseș, *Alexandru Ciocan* la Bârla, *Romulus Corcea* la Ruginoasa, iar *Ambrosiu Suciu* la Stana.

Încrătăcări din Beiuș. În săptămâna Mare, începând de Duminecă până Joi, credincioșii uniți din orașul nostru au avut parte de *exerciții spirituale*, la sfârșitul cărora toți s'au spovedit și cuminecat. *Predicator* a fost *Pr. Mărtinaș*, spiritual la seminarul din Iași. — În vederea Paștilor parohia română unită s'a îngrijit în chip special de *sărăcii orașului*, cărora le-au venit în ajutor nu numai prin îndemnuri părintești și sufletești, dar și prin alinarea greutăților, împărțindu-le multe *ajutoare*. Reuniunea Mariană a femeilor unite și de astă dată a fost prezentă la acest act de însemnătate so-

pot sluji la încălzirea voinței noastre. În sfârșit voința făcându-o să îplinească actele cari atârnă de ea.

Hugo de Sf. Victor spune că rugăciunea nu poate fi desăvârșită dacă meditația nu îi premerge sau nu o însoțește. Meditația ne arată ce ne lipsește, iar prin rugăciune primim dela Dumnezeu ce ne lipsește. Meditația ne face cunoscute primejdiile cari ne pândesc, iar rugăciunile le îndepărtează. *Fericit bărbatul care în Legea Domnului va cugeta ziua și noaptea, va fi ca un pom care rodul său va da la vremea sa* (Ps. 1, 1). Meditația este care ajută toate virtuțile și toate forțele bune. Gerson spune: Meditația este sora lecturii pii, doica rugăciunii, îndreptătoarea forțelor bune, desăvârșirea și împlinirea tuturor lucrurilor. *Lipsa meditației este cauza principală a tuturor relelor ce se întâmplă în lume*, o spune Domnul prin Ieremie 12, 11. *„Pusu-o-au pe ea întru pericliunea perzării, pentru mine cu stingere s'a stins tot pământul, că nu este om care să pute în inimă”*. Sf. Toma zice: după harul lui Dumnezeu, ceea ce ne încălzește mai mult inima și voința este meditația. Iată pentru ce a introdus-o duh. Roșianu în Seminarul din Blaj.

Alt mijloc foarte puternic și eficace pentru desăvârșirea clericilor a aflat Păr. Roșianu în *exercițiile spirituale*. Ele sunt lucrări sfinte în urma cărora omul poate zice cu sf. Pavel: *Viez însă nu eu, et Hristos*

viează în mine (Sol. 2, 20). Ele sunt frământări ale minții și voinții, cari ne schimbă „într'un alt om”, cum spunea Samuil către Saul (I. Imp. 10, 6), și ne face „un bărbat desăvârșit” (Efes. 1, 13).

În decursul exercițiilor spirituale părăsim pe un timp toate îndeletnicirile obișnuite. Petrecem în reculegere, în retragere, cu scopul de a ne învinge pe noi înșine, pentru a îndrepta simțemintele și purtarea vieții, ca să slujim în cel mai bun chip Domnului, zice Sf. Ignatie.

Păr. Roșianu a încetățenit în sânul bisericii noastre *cultul Euharistic*. Cetind cum preotul sfânt Ioan Vianney din Arsul său, parohie neglijată, aproape moartă, unde indiferentismul și mai ales iubirea plăcerilor făcea mari stricăciuni în sufletul tineretului, a reușit a o face o parohie de sfinți prin Sf. Taină Euharistică, știind că Sf. Euharistie e temelia vieții și a credinței creștine, izvorul sfințeniei și termometrul virtuților, singurul mijloc prin care se regenerează o parohie, o biserică chiar, a îndemnat pe clerici să viziteze Sf. Sacrament. *Să se cuminece des. Să adoare pe Domnul în Sf. Taină*. Eșind apoi în via Domnului le-a legat de suflet să nu țină în culatâ sf. biserică. *Să nu-l țină pe Domnul în culatâ. Să-l arete credincioșilor. Să le atragă atențiunea asupra celei mai mari comori pe care o avem în lume: Sf. Taină*. Să îi împodobască altarul. Să țină curată

sf. biserică. Să îi pregătească un chivot vrednic. Să fie curate toate lucrurile din biserică. Dureros, că după 35 ani de adorație și de către unii credincioși români, se mai află totuși unii cari declară ritos că preotul nu e obligat să adoreze. Tot așa dureros este că și în anul Domnului 1944 se află parohii unde nici cei mici, nici tineretul, care are mai mare lipsă de Sf. Euharistie, nu sunt admiși la masa Domnului până la cununie. Avem parohii în cari și azi răsună în pustiu chemarea Domnului: *cu frica lui Dumnezeu cu... să vă apropiați*.

Examinarea zilnică a conștiinței, unul din cele mai sigure mijloace ce avem pentru înaintarea noastră spirituală, încă se putea face numai în capelă. Prin examinarea conștiinței zilnice împiedecăm păcatul să se înrădăceze în inimă și relele obiceiuri să nu prindă putere. Despre ceiee nu fac examinarea conștiinței zilnice zice Domnul: *Am trecut pe câmpul leneșilor și prin via smințitului și erau pline de urzici. Totul era acoperit de spini și gardul trântit* (Pilde 24, 30). Conștiința celor ce nu o corectează este o vie păraginită, care se umple de spini și buruieni: năravuri rele, patimi. Prin corectarea conștiinței se taie patima dela rădăcini. Se smulg pornirile rele îndată ce se arată, se împiedecă obiceiurile rele să se înrădăceze. Iată pentru ce Păr. Roșianu a învățat pe clerici să facă zilnic examinarea conștiinței și le-a dat îndrumări cum să porceadă.

cială și spirituală. — Sfânta slujbă a învierii în catedrala unită s'a săvârșit la ora 5 dim., în prezența autorităților locale, în frunte cu Dl Grigore Dumitru, subprefectul județului Bihor și Dl Ioan T. Mureșan primarul orașului. Serviciul religios a fost celebrat de un impunător sobor preoțesc, între cari: Rev. Dr. C. Tămăianu vicar episcopesc, Dr. V. Hetco protopop, Dr. N. Flueraș, I. Bonnet, Tr. Tămaș, I. Pelle, I. Mărtinaș, N. Fântănar, Gh. Domuța, Gh. Naghiu, Șt. Musta, M. Damoc, V. Marian, D. Pascal, I. Chelaru, iar ca diaconi M. Bruchenthal și N. Cristea. La ora 10 s'a săvârșit liturgia solemnă, cu predică rostită de Pr. Petru Pleșca dela Iași. (Pr. Nicolae Cristea).

Misiuni populare. În eparhia Lugojului pâr. Ștefan Bălan, canonic, a ținut sfinte misiuni populare în Fărcădine (22—26 Martie c.) și în Spini (5—9 Aprilie c.). S'au încrestat rezultate sufleteste dintre cele mai mângâietoare. Cu toată vremea rea, la Fărcădine s'au apropiat de SS. Taine 320 de credincioși, iar la Spini din totalul de 330 suflete unite, s'au spovedit și cuminecat 210. — Lăudat să fie Domnul pentru toate!

Locale. Măne, la Dumineca Minorosifelor, va predica în catedrală pâr. Iuliu Maior, canonic mitropolitan.

— Dumineca trecută, după sf. liturgie din catedrală, I. P. S. Valeriu Traian a făcut consfințirea credincioșilor Inimii Precurate a Maicii Domnului. A fost de față foarte multă lume.

Monumente de artă distruse. Aviația britanică a atacat acum de curând (Rador 25. IV. 44) Münchenul, capitala naționale-socialismului. Cu acest prilej, între altele, au căzut jertfă bombardamentelor vrășmașe: Vechea Pinacotecă, Palatul Wittelsbach, Academia de sculptură, Biblioteca de Stat Bavareză, Odeonul cu Academia de Muzică și Artă și basilica Sf. Bonifaciu. — De prisos orice comentariu.

Studentimea croată împotriva bolșevismului. După cum e informată agenția Rador (26. IV. 44) zilele trecute a avut loc la Zagreb o întrunire a studentimei croate. După desbateri temeinice și îndelungate, s'a votat și o moțiune, în care se spune textual: „Condamnăm regimul partidului bolșevic, deoarece el este negativ din punct de vedere cultural și ideologic, împotrivindu-se intereselor și tradițiilor noastre, și ridicându-se în același timp și împotriva Statului“.

Pâr. Roșianu conștient că omul este ființă socială, că dela leagăn până la groapă avem lipsă unul de ajutorul altuia, că unde-i unul nu-i putere, că, în unire este puterea: a învățat pe clerici să se însoțească întâi ei clericii, apoi eșind în viață, să adune pe credincioși în Reuniuni. Așa au înființat clericii Reuniunea pentru împodobirea capelei. Așa s'au înființat Reuniuni mariane, contra sudalmei, contra alcoolului, de înmormântare... Tot atâtea unelte ale acțiunii catolice.

Duh. Roșianu ținea contact permanent cu clericii până erau în Seminar și și după ce ieșiau în via Domnului, ca preoți.

Era o plăcere să vezi, cum după ce se gătau cursurile zilnice de teologie, după ce se lua masa de amiază sau sara, cum se grupau clericii în jurul câte unei mese. Ici se citea din cărțile liturgice cu cirile. Colo se cântau versurile bisericesti și cântările dela slujbe. În alt loc se discutau rânduielile tipicului bisericesc. De altă parte se discutau chestii catehetice, se făceau planuri de lecții, se arăta cum să se propună cuvântul Domnului celor mici. La altă masă se discutau principiile sociale, economice, cooperatiste, naționale, familiare, — nimic nu rămânea neatins din cele necesare vieții — pe cari le dădea Duh. Roșianu clericilor. Sfinția Sa era motorul tuturor acestor discuții cari se făceau în atâtea grupe. El le șoptea, unuia și altuia, să înceapă. El dădea ideile. El îndemna. Cu clericii preoți și ieșiți în via Domnului ținea contactul mai ales prin sf. misiuni populare, prin scrisorile sale publicate în „Cultura

† Pr. Aurel Harșanu din Cenade a adormit în Domnul la vârsta de 81 de ani, și fiind într'al 55-lea an de preoție. — În veci pomenirea lui!

† Sabina Sârbu născ. Marcu, soția preotului nostru Vasile Sârbu, a trecut la cele veșnice în Aiud, în ziua de 13 Aprilie c., în anul 41 al vieții și 22 al fericitei sale căsătorii. — Odihnească în pace!

† Pompilia Cornea s'a stins din viață la Vințul de Jos, în ziua de 18 Aprilie c., în cea mai frumoasă vârstă a vieții sale. — Să fie partea ei cu dreptii!

CARTI & REVISTE

IOAN MICLEA: *Ecouri din Veșnicie, Reflexii pe marginea Evangheliilor din toate Duminecile anului.* Blaj 1944, pag. 206. Prețul 300 lei.

O nouă carte a pâr. Miclea: o carte care ne prezintă resfrângerile Evangheliei eterne, în oglinda tulbure a conștiinței omului modern. Conține 57 meditații, predici, ori reflexii, pe marginea Evangheliilor, începând cu Dumineca Paștilor și sfârșind cu Vinerea patimilor. Se adresează în primul rând preoților cari au misiunea de a vesti în toate timpurile mesajul Bethleemului, dar va fi extrem de folositoare și mirenilor cari călătoresc spre veșnicie și a căror suflet sbuciumat, în aceste momente întunecoase, caută un fir luminos de orientare. Cartea de față are puterea de a iradia lumina necesară. Deci: *Tolle, lege!*

EUGEN POPA: *Drepturile parohilor.* Blaj. 1944. Pagini: 15 (Format 8° mare).

Retipărit din „Cultura Creștină“, ce va ieși zilele acestea, studiul pâr. Eug. Popa e un întreg concis, limpede formulat și practic. Cei pe cari îi privește vor avea de meditat asupra lui, pentru că și așa, scurt, cum e, cuprinde o mulțime de probleme ce nu se poate să nu deie de gândit, mai ales preoților din pastorație. Ba și altora; chiar și mirenilor mai luminați.

GEORGE MURNU: *Poeme străine, antice și moderne.* (Traduceri). București. 1943. Pagini: 254. Prețul: 250 Lei.

Bucăți alese din Sapho, Pindar, Catullus, Virgiliu, Dante, Leopardi, Carducci, Goethe (vezi: „Mângâiere în lacrimi“, la „Foiță“) —, Heine, Rilke, Shelley, Keats, Hugo, și alții. Talent poetic ce s'a impus de

Creștină“, prin sfaturile date în mii de epistole particulare, prin publicarea de manuale catehetice. Duh. Roșianu a editat: *Catechismul mijlociu, Liturgica și Istoria bisericăscă.* Contactul cu preoții din pastorație l-a ținut și prin editarea de cărți: *Acatistier, Predicile canonicului Teodor Pop;* cărți de popularizare: *Vieța Sf. Isidor, Alcoolismul, Tipicul bisericesc,* în colaborare cu Dr. Bujor și Aron Papiu. Nu cred că există parohie să nu o fi avut în grije cu ocazia Reformei Agrare unde a susținut și apărut interesele bisericii române unite și să nu li dat îndrumări preotului cum să porceadă.

În cadrele Astei, a partidului național român a cercetat atâtea parohii de ale noastre dând îndrumări, însuflețind și întărind în credință față de neam, limbă, moșie atât pe preot cât și pe credincioși.

Am înșirat câteva lucruri din truda Duh. Șt. Roșianu. Și din acestea se vede că Mitropolitul Victor Mihaly a știut pe cine să pună în fruntea Seminarului teologic din Blaj ca duhovnic. Se vede că și Duh. Șt. Roșianu și-a împlinit datoria cu vârf și îndesat.

Dacă numai acestea ar fi făcut pâr. Roșianu, numele lui rămâne în istoria neamului și a bisericii noastre. Dar pâr. Șt. Roșianu a făcut pentru biserică și alte multe fapte pe cari dacă nu le vor scrie oamenii, ele sunt scrise de Dumnezeu în cartea vieții.

Iuliu Căpălneanu

(Sfârșit)

mult, d. G. Murnu, prin *Poemele străine*, îmbrăcate în mândră haină de vers românesc, și-a câștigat un nou drept la stima iubitorilor de artă selectă.

TEOFIL BĂLIBANU: *Calea spre Adevăr.* Carte de rugăciuni. Iași. („Presa Bună“). 1942. Pagini: 394. Prețul (broșată): 80 Lei.

Faptul că această carte de rugăciuni a fost scoasă și a doua oară, revăzută și adăogită, e dovadă îndestul că a răspuns unei necesități. E întocmită mai ales pentru tineret. Cu învățăturile și numeroasele cântece creștinești ce conține, pe lângă rugăciuni rituale și calea crucii, e un îndrumător binevenit tuturor celor ce vreau să-și mântuiască sufletul.

AUG. COSMA: *Memorandul și memorandumii.* Timișoara. 1944. Pagini: 24 (Format 8° mare).

Autorul are în primul rând în vedere făuritorii dreptății noastre de ieri. În chip deosebit scoate în relief figura de robust naționalist creștin și român a „Leului dela Șeșești“. Pentru aceea însă e mereu cu ochii și la făuritorii de mâine ai aceleași dreptăți, care trebuie să vină și pe seama noastră. Stil avântat, i-coane bine prinse, idei captivante: frumosul studiu al d. Aug. Cosma se cetește nu numai cu plăcere, ci și cu folos.

MITROPOLIA RONÂNĂ UNITĂ — BLAJ

Nr. 2153—1944.

Concurs

La Academia de Teologie din Blaj este vacant postul de *subadministrator* (*vicerector*), încadrat în grupa A. 33, tip de salarizare 32, salar bugetar lunar de lei 6850.

Cei care doresc să ocupe acest post, pe lângă condițiile art. 3 și 58 din Codul Funcț. Publici, trebuie să mai întrunească următoarele condiții:

1. Să fie de religie română unită.

2. Să fie preot sau cel puțin absolvent al unei Academii de Teologie.

Cererile, însoțite de actele doveditoare, se vor înainta până în ziua de 10 Mai 1944 Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj. Cererile care nu vor fi însoțite de acte, nu vor fi luate în considerare.

Postul se va ocupa pe data de 1 Iunie 1944.

Blaj, 28 Aprilie 1944.

Vicar General
Dr. Victor Macaveiu

FRANCEZA predă lecții, pregătește pentru liceu, bacalaureat și conversație. — Adresa str. Regele Ferdinand 13 etaj.

FRIDERIC HÖNIG

ARAD. STRADA BARIȚIU 10—21

„Inreg. F. S. 34/1931 Arad“ cf. dispozițiilor
în vigoare

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată
la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată. Rechișite și s. a. une de fier pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

